

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 31 december 2018

1319/2018

Lag

om ändring och temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 7 § 4 mom., sådant det lyder i lag 532/2009,

ändras 2 kap. 3 § temporärt, 5 kap. 8 § 1 mom., 9 kap. 2 §, 3 § 2 mom., 6 § 1 mom., 7 och 11 §, 12 § 1 mom. och 14 § 1 mom., 11 kap. 7, 8 och 12 §, 15 kap. 20 § 1 mom., 16 kap. 1 § 1 mom. och 2 § 1 mom. samt 19 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten och 10 § 1 mom.,

av dem 2 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1203/2013, 5 kap. 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1656/2015, 9 kap. 7 § sådan den lyder i lagarna 903/2012 och 6/2017, 11 § sådan den lyder i lag 6/2017 och 14 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 903/2012 och 678/2014, 9 kap. 12 § 1 mom., 11 kap. 8 § och 19 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten sådana de lyder i lag 678/2014, 11 kap. 7 § sådan den lyder i lag 1135/2017 och 12 § sådan den lyder i lag 532/2009, 15 kap. 20 § 1 mom. sådant det lyder i lag 459/2006 och 19 kap. 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag 943/2016, samt

fogas till 7 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 994/2008, 532/2009, 655/2010 och 972/2013, ett nytt 5 mom., till 9 kap. 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 678/2014 och 6/2017, ett nytt 5 mom. och till 19 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 890/2006, 1203/2007, 437/2010, 1203/2013, 678/2014 och 252/2015, en ny 7 punkt som följer:

2 kap.

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

3 §

Begränsningar i fråga om erhållande av ersättning

Med stöd av denna lag ersätts inte

1) avgifter som med stöd av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) tagits ut för kommunala hälsovårdstjänster,

2) kostnader för sjukvård som en kommun eller en samkommun anordnat i enlighet med 4 § i lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992),

3) kostnader för läkemedelsbehandling som ges vid öppen mottagning i samband med kommunal sjukvård,

4) sjukvårdskostnader för den tid en försäkrad får offentlig institutionsvård eller motsvarande vård,

5) sjukvårdskostnader, om kostnaderna ersätts enligt 10 kap. 7 § i fängelselagen (767/2005),

6) kostnader för anskaffning av vårdtillbehör, hjälpmedel och proteser i samband med sjukvård eller som en försäkrad annars behöver,

7) vård dags-, poliklinik- och expediti on savgifter eller andra motsvarande avgifter som har tagits ut för privata hälso- och sjukvårdstjänster,

8) kostnader för psykoterapi som ges av läkare, om kostnaderna ersätts enligt 11 a eller 12 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),

9) sjukvårdskostnader, om kostnaderna hänfö r sig till vård som inte hör till det tjänst-
e utbud inom hälso- och sjukvården som avses i 7 a § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

I 1 mom. 4 och 5 punkten avses med sjukvårdskostnader även kostnader för läkemedel.

För att kostnader för privata hälso- och sjukvårdstjänster som ordnas i den kommunala social- och hälsovårdens lokaler ska ersättas förutsätts att hyresvärden har lämnat specificerade uppgifter till Folkpensionsanstalten om den tillhandahållare av service som ingått hyresavtalet samt uppgifter om verksamhetsstället och hyresavtalets längd. Den som hyr ut lokalerna ska se till att uthyrningen inte äventyrar den lagstadgade verksamheten inom den kommunala social- och hälsovården.

Ett aktiebolag där en eller flera kommuner eller samkommuner är majoritetsaktieägare betraktas som en privat tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster enligt denna paragraf om minst 25 procent av bolagets aktiekapital ägs av andra än kommuner eller samkommuner. Om bolagiseringen har genomförts för att uppfylla bolagiseringskyldigheten enligt 126 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015), krävs dock inte att någon annan än en kommun eller samkommun har ägarandel i bolaget.

5 kap.

Läkemedelsersättningar

8 §

Årssjälvrisk och rätt till tilläggsersättning

Om det sammanlagda beloppet av initialsjälvrisk och de icke ersatta kostnader som utgör grund för ersättningen och som den försäkrade under ett och samma kalenderår har haft för sådana läkemedel, kliniska näringspreparat och salvbaser som ersätts den försäkrade enligt detta kapitel överstiger 576,60 euro (*årssjälvrisk*), har den försäkrade rätt till en tilläggsersättning för det överstigande beloppet. Tilläggsersättningen är 100 procent av det belopp som överstiger den läkemedelsspecifika självrisk på 2,50 euro.

---

7 kap.

Allmänna förutsättningar för erhållande av dagpenningförmåner

4 §

Arbetsgivares rätt till dagpenningförmån

Vad som ovan föreskrivs om arbetsgivare och anställningsförhållande tillämpas också när den försäkrade har rätt att avbryta skötseln av ett förtroendeuppdrag på grund av arbetsoförmåga, graviditet eller förlossning eller vård av barn och få arvode för förtroendeuppdraget för denna tid.

9 kap.

Föräldradagpenningar

2 §

Moderskapspenning

En försäkrad vars graviditet har varat i minst 154 dagar har rätt till moderskapspenning vid graviditet och förlossning.

3 §

Moderskapspenningsperiod

För utbetalning av förtida moderskapspenning för 31–50 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten förutsätts det att den försäkrade inte är i förvärsarbete eller annat eget arbete under denna tid, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet. Som förvärsarbete betraktas inte föräldrarnas verksamhet som förtroendevald enligt 69 § i kommunallagen, med undantag för verksamhet som förtroendevald på heltid eller deltid enligt 80 § i den lagen.

6 §

Faderskapspenning

Rätt till faderskapspenning har barnets fader, om han deltar i vård av ett barn som berättigar till föräldradagpenning och under denna tid inte är i förvärsarbete eller annat eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet. En studerande har dock rätt till faderskapspenning, om det kan anses att han trots erhållande av studiepenning enligt lagen om studiestöd deltar i vården av barnet. Som förvärsarbete betraktas inte den försäkrades verksamhet som förtroendevald enligt 69 § i kommunallagen, med undantag för verksamhet som förtroendevald på heltid eller deltid enligt 80 § i den lagen.

7 §

Faderskapspenningsperiod

Faderskapspenning betalas sammanlagt för högst 54 vardagar, dock så att den under moderskaps- och föräldrapenningsperioden betalas för högst 18 vardagar sammanlagt. Betalningen av faderskapspenning under moderskaps- och föräldrapenningsperioden kan uppdelas på högst fyra avsnitt. Betalningen av faderskapspenning utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden kan uppdelas på högst två avsnitt. Rätten till faderskapspenning gäller tills barnet fyller två år eller det har gått två år sedan adoptivbarnet togs i vård.

Om flera än ett barn föds eller adopteras på samma gång, förlängs faderskapspenningsperioden med 18 vardagar för varje barn utöver ett. Faderskapspenning betalas dock sammanlagt för högst 105 vardagar. I detta moment avsedda faderskapspenningsdagar får användas under moderskaps- och föräldrapenningsperioden, dock med beaktande av bestämmelserna om antalet faderskapspenningsavsnitt i 1 mom.

Under den moderskaps- och föräldrapenningsperiod som baserar sig på födelsen eller adoptionen av ett nytt barn betalas faderskapspenning på basis av ett eller flera tidigare barn för högst 24 vardagar. I detta fall ska de faderskapspenningsdagar som baserar sig på födelsen eller adoptionen av ett eller flera tidigare barn tas ut under ett enda avsnitt.

Om föräldrapenning har betalats till barnets moder på basis av 10 § 5 mom., föreligger rätt till faderskapspenning endast till den del som det återstår föräldrapenningsdagar enligt 10 § 5 mom. Om en försäkrad fått rätt till faderskapspenning på basis av fastställande av faderskap eller adoption efter det att föräldrapenning redan betalats ut till modern på basis av 10 § 5 mom., har den försäkrade dock rätt till faderskapspenningsdagar enligt denna paragraf.

10 §

Föräldrapenningsperiod

Moderns föräldrapenningsperiod förlängs på ansökan med 54 vardagar, om det när föräldrapenningsperioden enligt 1–3 mom. upphör inte finns en i 1 § 2 mom. eller 6 § 2 mom. avsedd försäkrad som bestämmelserna om faderskapspenning är tillämpliga på. Om faderskapspenning redan har betalats till en försäkrad som har rätt till faderskapspenning, har modern dock rätt till i detta moment avsedda föräldrapenningsdagar endast till den del som det återstår faderskapspenningsdagar. Moderns rätt till i detta moment avsedda föräldrapenningsdagar upphör, om en i 1 § 2 mom. eller 6 § 2 mom. avsedd försäkrad får rätt till faderskapspenningsdagar. Om flera än ett barn föds eller adopteras på samma gång, förlängs moderns föräldrapenningsperiod på det sätt som i 7 § 2 mom. föreskrivs i fråga om förlängning av faderskapspenningsperioden.

11 §

Föräldra- och faderskapspenning för adoptivföräldrar

Rätt till föräldrapenning och partiell föräldrapenning för adoptivföräldrar har en försäkrad som i sin vård har tagit ett barn i avsikt att adoptera barnet. Rätt till föräldrapenning för adoptivföräldrar har enligt överenskommelse endera adoptivföräldern eller en försäkrad som är gift med adoptivföräldern och som inte lever åtskils från denna på grund av söndring i äktenskapet. Rätt till föräldrapenning för adoptivföräldrar har dock inte en försäkrad som har adopterat ett barn och som är gift med adoptivbarnets förälder eller adoptivförälder.

En adoptivfar som är berättigad till föräldrapenning för adoptivföräldrar har rätt till faderskapspenning i enlighet med 6 och 7 §.

Om två adoptivfäder eller adoptivmödrar som är berättigade till föräldrapenning för adoptivföräldrar tillsammans har adopterat ett barn, har den ena adoptivföräldern med avvikelse från 2 mom. rätt till faderskapspenning i enlighet med föräldrarnas överenskommelse. Om två adoptivfäder eller två adoptivmödrar inte längre är gifta med varandra eller på grund av söndring lever åtskils, har den adoptivförälder som ansvarar för vården av barnet rätt till föräldrapenning för adoptivföräldrar. Det som föreskrivs om fäder i 6 och 7 § samt i 11 kap. 9 § tillämpas också på adoptivmödrar som är berättigade till faderskapspenning.

En förutsättning för föräldrapenning eller partiell föräldrapenning för adoptivföräldrar är att adoptivföräldern visar upp ett sådant intyg över att barnet tagits i vård som getts av den som tillhandahåller adoptionsrådgivning eller internationell adoptionstjänst och som avses i adoptionslagen (22/2012). Om ett barn adopteras till Finland från en främmande stat utan adoptionstjänstorgan, är en förutsättning för föräldrapenning eller partiell föräldrapenning för adoptivföräldrar att den sökande har beviljats adoptionstillstånd i enlighet med 42 § i adoptionslagen och att den sökande lägger fram en utredning om adoptionen av barnet och om tagandet av barnet i vård.

12 §

Föräldrapenningsperiod för adoptivföräldrar

Med anledning av vården av ett adoptivbarn betalas till adoptivföräldern eller dennes make föräldrapenning eller partiell föräldrapenning för högst 233 vardagar från det att barnet tagits i vård. Föräldrapenningsperioden förlängs i enlighet med 10 § 3 mom., om flera adoptivbarn har tagits samtidigt. Adoptivmoderns föräldrapenningsperiod förlängs i enlighet med 10 § 5 mom., om det när föräldrapenningsperioden enligt detta moment upphör inte finns en i 1 § 2 mom., 6 § 2 mom. eller 11 § 2 mom. avsedd försäkrad som bestämmelserna om faderskapspenning är tillämpliga på.

---

14 §

Hur barnets död eller lämnande av barnet för adoption inverkar på föräldradagpenningen

Om ett barn är dödfött eller om ett barn eller adoptivbarn dör

- 1) betalas moderskapspenning till utgången av moderskapspenningsperioden,
- 2) betalas föräldrapenning och partiell föräldrapenning för 12 vardagar efter dagen för barnets död, dock högst till utgången av föräldrapenningsperioden,
- 3) betalas föräldrapenning till utgången av den förlängda föräldrapenningsperioden, om minst två barn som har fötts samtidigt lever då föräldrapenningsperioden börjar,
- 4) betalas faderskapspenning för 18 vardagar efter dagen för barnets död, dock högst till utgången av faderskapspenningsperioden eller av ett avsnitt av perioden; om ett eller flera barn som har fötts samtidigt dör, betalas förlängning av faderskapspenningen enligt 7 § 2 mom. endast för överlevande barn.

---

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

7 §

Sjuk- och föräldradagpenningens samt specialvårdspenningens minimibelopp

Minimibeloppet av sjuk- och föräldradagpenningen samt specialvårdspenningen är 25,88 euro per vardag. Detta belopp justeras på det sätt som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex. Minimibeloppet av dagpenningen motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalades ut i januari 2010 har räknats ut.

8 §

Hur förvärvsarbete och eget arbete inverkar på föräldradagpenningens belopp

Minimibeloppet av moderskaps- eller föräldrapenning betalas till en mor om hon samtidigt är i förvärvsarbete eller i eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet, eller studerar på heltid och får studiepenning enligt lagen om studiestöd. Det samma gäller för föräldrapenning som betalas till fadern. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas dock inte på partiell föräldrapenning. Som förvärvsarbete betraktas inte en förälders verksamhet som förtroendevald enligt 69 § i kommunallagen, med undantag för verksamhet som förtroendevald på heltid eller deltid enligt 80 § i den lagen.

12 §

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Trots bestämmelserna i 1–7 § i detta kapitel är beloppet av den partiella sjukdagpenningen dock alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen eller hälften av beloppet av den sjukdagpenning som den försäkrade hade haft rätt till när rätten till partiell sjukdagpenning började. I beloppet av sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen är alltid minst hälften av beloppet av sjukdagpenningens minimibelopp enligt 7 § i detta kapitel.

15 kap.

Verkställighet

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Om det i en förmånstagares förhållanden sker en förändring som påverkar rätten att få en förmån eller minskar förmånsbeloppet, ska förmånstagaren omedelbart lämna meddelande till Folkpensionsanstalten om förändringen. Följande förändringar i förhållandena ska meddelas:

- 1) den försäkrade börjar utföra förvärvsarbete eller eget arbete under perioden med dagpenningförmån,
- 2) det önskas att moderskapspenning betalas till fadern i form av föräldrapenning i de fall som avses i 9 kap. 13 § 1 mom. eller på grund av moderns död,
- 3) rätt inträder till en sådan förmån som betalas med stöd av en annan lag och som begränsar rätten till en förmån enligt denna lag eller minskar förmånen,
- 4) den försäkrade börjar få ersättning med stöd av en annan lag för kostnader som är ersättningsgilla enligt denna lag,
- 5) den försäkrades rätt till dagpenning upphör på grund av en begränsning som avses i 8 kap. 5 § eller 9 kap. 15 § i denna lag,
- 6) den försäkrade flyttar från Finland,
- 7) en försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare upphör att gälla eller beloppet av den försäkrades arbetsinkomst förändras under lönebetalningsperioden,
- 8) den försäkrades avtal om deltidsarbete upphör under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, och
- 9) någon annan med de i 1–8 punkten avsedda förändringarna jämförbar förändring i de förhållandena som den försäkrade var skyldig att uppge när han eller hon ansökte om förmånen.

16 kap.

Arbetsplatskassor

1 §

Arbetsplatskassa

Med en arbetsplatskassa avses i denna lag en försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) vars verksamhetsområde omfattar arbetstagarerna hos en och sam-

ma arbetsgivare och dessutom, såsom mottagare av tilläggsförmåner, kan omfatta de arbetstagare som avgått med pension från arbetsgivarens tjänst. En arbetsplatskassa har rätt att bevilja sina medlemmar eller dem och medlemmarna av deras familjer ersättningar och förmåner enligt denna lag, med undantag för den ersättning för semesterkostnader och den ersättning för kostnader för familjeledighet som orsakas av föräldraskap som det föreskrivs om i 14 kap. Folkpensionsanstalten betalar ur sjukförsäkringsfonden ut de dagpenningförmåner enligt denna lag som arbetsplatskassan beviljat. I fråga om arbetsplatskassorna gäller i tillämpliga delar vad som i denna lag eller i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) föreskrivs om Folkpensionsanstalten. I övrigt tillämpas lagen om försäkringskassor.

2 §

Finansiering av arbetsplatskassornas verksamhet

Folkpensionsanstalten ska ur sjukförsäkringsfonden till arbetsplatskassans förfogande i förskott ställa ett belopp som kassan beräknas behöva för utbetalning av ersättningar enligt denna lag, ökat med ett belopp för administrationskostnader som motsvarar det belopp som Folkpensionsanstalten enligt beräkning åsamkas i sådana kostnader. De medel som Folkpensionsanstalten ställt till arbetsplatskassans förfogande för utbetalning av förmåner ska kassan årligen redovisa så som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

5 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att

6) till enheter som tillhandahåller offentliga hälsovårdstjänster för ersättning av de kostnader som avses i 20 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) lämna upplysningar om huruvida en person omfattas av systemet för social trygghet i en annan stat,

7) till en arbetsplatskassa som avses i 16 kap. lämna namn och personbeteckning för en medlem i arbetsplatskassan samt nödvändiga uppgifter för beviljande av en förmån eller tilläggsförmån enligt denna lag. Om arbetsplatskassan beviljar nämnda förmåner också till en medlems familjemedlem, har Folkpensionsanstalten rätt att även lämna arbetsplatskassan ovannämnda uppgifter om familjemedlemmen.

10 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i det momentet öppna en teknisk anslutning till sådana uppgifter i sina personregister som den med stöd av 5 §

1 mom. 2–5 och 7 punkten, 2 mom. eller 6 § i detta kapitel har rätt att lämna ut till de mottagare som avses i de paragraferna.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelserna i 9 kap. 7 §, 10 § 5 mom., 11 §, 12 § 1 mom. och 14 § träder dock i kraft den 1 april 2019. Bestämmelserna i 2 kap. 3 § gäller till och med den 31 december 2022.

Om arbetsförmågan har börjat före den 1 januari 2019, tillämpas 8 kap. 7 § och 11 kap. 12 § som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Om den första dagen för vilken föräldradagpenning betalas ut för samma barn infaller före den 1 april 2019, tillämpas de bestämmelser i denna lag som gällde den 31 mars 2019.

Det belopp som anges i 5 kap. 8 § 1 mom. i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet som avses i lagen om folkpensionsindex och enligt vilket storleken av de folkpensioner som betalades ut i januari 2014 har räknats ut.

Helsingfors den 28 december 2018

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila